EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Gent | Carles Claret, Núria Closas, Sílvia Berengueras | Actualitzat el 27/05/2014 a les 13:16

Fer vida a l'estranger

REPORTATGE. Som en tremps de buscar oportunitats a l'estranger o estudiar-hi per forjar-se un bon futur lluny de casa. Alguns manresans ja fa anys que van prendre la decisiÃ³ d'establir-se en altres punts del mÃ³n on, mÃ©s enllÃ de l'aventura inicial, hi han anat arrelant i formant una famÃ-lia.

LAURA NAVARRO CORRAL - Dublín, Irlanda
La manresana que només troba a faltar l'estiu

La Laura Navarro Corral és a Dublín perquè fa gairebé set anys la va moure "l'aventura, les ganes de viure en un altre lloc i començar una nova etapa, però també la parella, que no era de Manresa i vam decidir establir-nos en un lloc neutre". Va néixer a Manresa l'any 1983 i hi ha viscut "gairebé tota la vida, hi tinc gran part de la família i la majoria dels meus millors amics i amigues". La Laura és llicenciada en Administració d'Empreses i màster en Estudis d'Àsia Oriental. S'ha establert a la capital irlandesa, però també ha viatjat força per Europa, Amèrica i Àsia. A part de turisme, també ha viscut un temps "a Polònia, Anglaterra, i més a prop de casa, a Galícia". L'aterratge a Dublín va ser arriscat. "No coneixia ningú. Les primeres setmanes van ser intenses i difícils. Vivíem en un hostal compartint habitació amb vuit persones més. Els primers dies els vam passar deixant currículums a tot arreu. Teníem el pressupost just per poder sobreviure un parell de mesos com a molt". Però, a poc a poc, tot va començar a rutllar. "En un mes tenia feina, pis i força amistats de diferents parts del món. Qualsevol començament és complicat, però té la seva recompensa!".

Amb el pas dels anys, la Laura ha anat millorant la qualitat de vida a la capital irlandesa. Actualment, treballa de dilluns a divendres i quan plega ?a les quatre? "sempre hi ha alguna cosa per fer. La compra al súper, una pinta amb els amics o alguna barbacoa a casa d'algú, ara que els dies són més llargs". Treballa per a una empresa espanyola i viu a mig camí entre el centre de la ciutat i l'oficina. Explica amb un somriure que "els primers dos anys em desplaçava en transport públic, a peu i amb bici, fins que ?farta de mullar-me? em vaig comprar un cotxe. En contra del que m'agradaria, ara m'hi moc molt, suposo que m'he acomodat!". El clima de l'illa és plujós i inestable, "com diuen aquí *four seasons in one day*, és a dir, quatre estacions en tan sols vint-i-quatre hores. En una dia pot ploure, sortir el sol ?amb l'arc de Sant Martí? i bufar el vent, tot a la vegada o en intervals. De Manresa, trobo a faltar sobretot l'estiu". Tot i les inclemències del temps, la Laura es troba molt a gust entre els irlandesos, el tracte és "immillorable. Reben amb els braços oberts la gran quantitat d'immigrants que s'han instal·lat al país des del començament del seu boom econòmic a finals dels noranta. Són molt oberts, irònics i força despreocupats, més semblants a nosaltres del que pot semblar i bastant diferents dels seus veïns anglesos".

A part de la calidesa dels autòctons, "el que més m'agrada d'Irlanda és la natura. A Dublín s'hi respira ambient de poble i és molt còmoda per viure-hi". La Laura explica que hi ha habitatge de tot tipus. "Si treballes hi pots viure bé, encara que cobris el salari mínim interprofessional. Amb la crisi, els lloguers van baixar gairebé un 50%. Ara tornen a pujar". El país té molt en compte la formació. "Hi ha bones ajudes per a universitaris que cursen la seva primera carrera". Irlanda compta amb universitats de prestigi com el Trinity College, la Universitat Catòlica de Dublín i la Dublin City University. "Els serveis bàsics estan a l'abast de tothom," però, matisa la Laura, "a un preu elevat per a qui ho pugui pagar. Independentment del salari, una visita a urgències costa 100 euros i al voltant de 1.000 al mes la guarderia d'un infant". Tot plegat es compensa amb ajudes socials. El país distribueix força bé la riquesa. Si s'hi busca feina, Irlanda és, certament, "un país d'oportunitats. Moltes empreses internacionals com Facebook, Google, Lufthansa,

Microsoft o eBay, entre d'altres, hi tenen les seus europees i necessiten personal qualificat que parli algun idioma a part de l'anglès". Els productes de primera necessitat tenen un preu semblant al de Manresa però "l'oci ja és una altra cosa. No tothom es pot permetre anar al cine, val de 10 a 12 euros; fumar, 9 euros el paquet; prendre's una pinta 5 euros, o sortir a sopar pot costar-ne de 25 a 30 per cap sense comptar la beguda".

La Laura explica que Irlanda és un país contradictori pel que fa als aspectes sociopolítics. Hi ha un bon exercici de la democràcia directa, "es sotmet a referèndum el més mínim canvi social, polític o econòmic i la constitució protegeix els habitants en aspectes bàsics com el dret a l'habitatge, la privacitat, tenir una feina, manifestar-se o practicar qualsevol creença religiosa". Però, d'altra banda, "el país té assignatures pendents com una llei de l'avortament massa restrictiva". No en va, i malgrat l'aconfessionalitat constitucional, Irlanda té una profunda petja catòlica que propicia prohibicions curioses com la de no poder vendre alcohol el Divendres Sant.

MARTA BONVEHÍ - Hong Kong, Xina
Mitja vida a l'Àsia

La Marta va trepitjar per primer cop Hong Kong l'any 1995, gràcies a un programa d'intercanvi de l'entitat Intercultura. "Crec que el destí em va fer venir a parar aquí tot i que havia triat Jamaica com a primera opció. Després d'aquell any, em vaig prometre que no hi tornaria mai més. Que no era un lloc per viure. Però, al cap dels anys, el destí m'hi ha portat altre cop". En aquell moment tenia 18 anys i anava a classe en un col·legi d'uniforme de tradició britànica, imperi que va colonitzar l'illa fins al 1997. "L'últim dia em van demanar que fes un parlament a tota l'escola per acomiadar-me. Era la primera vegada que tenien una alumna estrangera. Recordo com si fos ara que vaig dir-los: "*once we will have to say goodbye but it will not be forever"* (hi ha vegades que hem de dir adéu però potser l'adéu no és per sempre)". I així va ser. El 1998 la Marta va tornar a la Xina, aquest cop a Taiwan. A Barcelona, havia començat a estudiar xinès a l'Escola Oficial d'Idiomes, "però ho trobava tan lent! Quan em va sortir l'oportunitat d'anar a Taipei vaig decidir provar-ho tres mesos. I van acabar sent dotze anys!".

En les primeres setmanes d'estada va conèixer el seu actual marit, el Hasan, nascut a Indonèsia. Mentre estudiava a la National Chengchi University feia classes d'anglès i d'espanyol i també algunes traduccions. "Després dels estudis em van proposar treballar per a una empresa espanyola. Vaig muntar l'oficina de compres a la zona i la vaig fer créixer. Gairebé 8 anys. Fins que l'empresa em va proposar seguir l'aventura a Hong Kong". Aleshores ja tenia dos fills, la Clàudia, nascuda el 5 de gener de 2008, i el Marc, que va veure la llum el 9 de juny de 2009, però amb el seu marit van acceptar el repte. Ara ja fa tres anys que són a l'illa, on ha nascut la tercera filla, la Jana, l'1 d'abril de fa dos anys. Abans, en un dels seus retorn temporals a Manresa per les festes de Nadal de 2006, la Marta i el Hasan es van casar a l'ajuntament de Fonollosa --la família paterna d'ella té arrels i família a Camps. Dos mesos justos més tard, el 23 de febrer de 2007, van celebrar el matrimoni a Jakarta, la capital d'Indonèsia. Els fills grans segueixen pensant que "casa nostra és a Taipei i que hi tornarem. En aquests tres anys hem viatjat molt".

Com veiem, la Marta va tornar a Hong Kong després d'un llarg parèntesi. Des de llavors, el país "urbanísticament ha canviat molt. Però, socialment, es increïble. Els veïns del costat --els xinesos-- són molt a prop, però, alhora, molt lluny. Són tan diferents... En maneres i educació són a anys llum". A l'arxipèlag es parla xinès cantonès. La Marta l'havia començat a prendre en la primera estada, però ara l'ha perdut per complet. Parla mandarí. "Els nens ens fan les traduccions dels textos de l'escola. El llegeixo perquè aquí fan servir el sistema d'escriptura tradicional, com a Taiwan". Segons la Marta, el clima subtropical és dur. "Hi ha molta humitat, de vegades arribem al 90%. Fins al punt que les parets regalimen aigua i el terra de casa es moll com si acabessis de fregar". Del maig al setembre és època de pluges. A l'estiu, explica, la calor es xafogorosa i carregosa i, a l'hivern, "ens afecten monsons del nord i arriba a fer fred. Uns 5 graus". Els autòctons, descriu, són més aviat tancats i molt fets a la seva. "Aquesta es una societat molt competitiva. L'espai es molt reduït i, per tant, t'hi has de fer el teu lloc. Recordo que, quan estudiava, els companys no

em deixaven els apunts per por que aprenguessis més que ells". Malgrat l'individualisme i la competitivitat, la taxa d'atur ronda el 3% i, paradoxalment, trobar una bona feina per als autòctons és difícil i per als estrangers, encara més.

La família Taufiq-Bonvehí viu a la zona de Quarry Bay, un barri farcit de torres de 27 pisos. El preu de l'habitatge a Hong Kong és caríssim. L'illa és molt petita i això encareix el preu dels pisos. La Marta comenta que per una vivenda sense renovar de 80 metres quadrats es paguen 3.000 euros mensuals de lloguer. A la ciutat, els preus s'incrementen encara més. I això que el parc d'habitatges no és pas nou. "Hi ha edificis vells i rònecs", en contraposició a les zones residencials, molt més reduïdes que són "mes aviat elitistes". La Marta confessa que no li interessa la política i, per la feina, no està massa al cas de les notícies que es generen al país. Pensa que el govern de Pequín no intervé en absolut en el dia a dia de l'antiga colònia de Hong Kong. Hi han arribat alguns immigrants continentals, però opina que el poble hongkonguès és molt civilitzat i democràtic. La sanitat pública és de qualitat, però "està massificada", sentencia la Marta. S'hi fan llargues cues i les visites són força impersonals. Per sort, "l'empresa ens proporciona una assegurança internacional que ens permet tenir accés a bons hospitals privats i a excel·lents professionals". Un bon tracte que s'ha estès en els embarassos de la Marta. Malauradament, per als autòcton, però, "la sanitat privada és un luxe".

El dia a dia a casa de la Marta és frenètic. "A les set toquem diana perquè a les vuit hem de ser fora de casa. La Clàudia i el Marc agafen l'autobús de l'escola. El Hasan i jo n'agafem un altre per anar a la feina" Es pot confiar del tot en el transport públic, també d'herència anglesa, "és dels millors del món. És ràpid, eficient i econòmic. El viatge de casa a la feina val setanta cèntims d'euro". Però no tot és tan econòmic. "La vida aquí és cara. Els productes de primera necessitat ho són. Un litre i mig de llet val uns 4,30 i 8 llesques de pa de motllo, el que mengem cada dia, 1,80 euros". La filla petita, la Jana, encara no va a l'escola. La família té una senyora que viu a casa. És filipina. La comunitat és molt gran a Hong Kong i bona part de les dones es dediquen al servei domèstic. "Els nens tornen de l'escola a quarts de sis. La nostra feina en teoria és de 9 a 6, però mai no saps a quina hora en sortiràs. Tots dos viatgem, però intentem no fer-ho alhora per no deixar mai els nens sols". Entre setmana, la Marta intenta ser a casa "abans de les vuit per acabar deures, rentar les dents i ficar-los al llit. Quan ells dormen, sopem. I en acabat, sovint continuem treballant fins tard".

A Hong Kong, les places a les escoles de referència també són limitades i, com que tothom vol portar-hi els fills, opten per fer un procés selectiu. S'aplica en tots els cicles escolars. Segons la Marta, per entrar al parvulari, "amb la Jana vam haver de fer unes proves-examen. La gent hi va *superpreparada*. Porten una mena de llibres-resum semblants a un currículum per presentar-los al centre". Per entrar a l'escola primària, el procés és calcat. "Si no tens accés a un bon parvulari, és difícil accedir a una bona escola de primària i secundària". Aquesta exigència també condiciona l'ensenyament que s'hi imparteix. "La canalla està sotmesa a un estrès bestial", reconeix la Marta. "Per a mi, la infantesa és per gaudir. Una vegada ho vaig apuntar en una reunió de l'escola en què els pares es queixaven perquè els nens tenien pocs deures. Indignada, vaig exposar el que intuïa com a obvi per a qualsevol pare: els nens han de jugar i fer activitats i el poc temps que disposen amb els pares ha de ser per llegir contes o fer coses plegats. Gairebé se'm mengen!". A part de l'escola autòctona, Hong Kong també acull altres models internacionals d'educació com el liceu francès, l'escola britànica o l'americana que segueixen la línia curricular del país de referència. Per a la Marta, "aquestes escoles sí que fomenten els valors que a mi em semblen mes adequats per a l'edat, però són molt cares i estan destinades a una part exclusiva de la societat". A l'escola local, una mena de model concertat ?la mateixa en què va estudiar la Marta fa gairebé vint anys?"la llengua vehicular es el cantonès i també hi aprenen mandarí, anglès i una mica d'espanyol". Com exposava anteriorment la Marta, "el sistema educatiu es molt

exigent. La Clàudia encara no ha començat la primària i té exàmens dos cops per setmana i un munt de deures cada dia. El Marc, que encara no té 5 anys, també té deures".

Tot i haver dit que Hong Kong no és un lloc per viure, la Marta també vol veure les coses positives de l'illa. "M'agrada la barreja d'allò modern amb allò tradicional. Em fascina que, malgrat que tinguin la tecnologia més avançada del món, no oblidin les arrels. Els matins, ben d'hora, els parcs són plens de gent fent tai-txi. Hi ha zones verdes per portar ocells engabiats a passejar i es mantenen festes i tradicions ancestrals". En els aspectes quotidians, ressalta l'eficiència de la gent i dels serveis i l'absència de burocràcia. A la Marta també l'admira la internacionalitat d'un lloc tan petit i la pau amb la qual hi conviuen tantíssimes cultures sense massa signes aparents de racisme. A Hong Kong "és fàcil trobar gairebé de tot, si ho pots pagar. Però ser-hi, hi és. La multiculturalitat a la qual t'exposes diàriament i la gran oferta culinària que hi ha també és una vivència interessant per als nens". Els dissabtes i diumenges que els pares no treballen la família sol sortir a esmorzar a algun restaurant local dels que hi ha prop de casa. La varietat és immensa. "I a l'hora de dinar sempre hi ha algú que té alguna preferència: vietnamita, coreà, tailandès, japonès, italià... L'oferta és tan amplia que no sempre es fàcil escollir..".

Però l'Àsia és molt lluny i la Marta, tot i haver-ne estat fora gairebé mitja vida, enyora de Manresa "la gent i tenir un grup de bons amics. Quan vius un temps aquí i un altre allà, coneixes gent i te la fas propera per les necessitats del moment. Però potser són persones que no tindries al costat en altres circumstàncies". Quan visita Manresa, a casa dels pares al carrer de Sant Joan d'en Coll, té la sensació de retrocedir en el temps. "Només arribar he de pitjar el fre i alentir el ritme de tot i en tot. I això no sempre és fàcil. A Hong Kong visc molt més de pressa. Les coses hi avancen i canvien contínuament. A Manresa, el ritme és bastant més lent".

HÈCTOR MARAÑÓN - Porsgrunn, Noruega
Swing i salsa per trencar el gel

Per a un bon estudiant com l'Hèctor Marañón, santjoanenc de 28 anys, màster en Matemàtica Aplicada i enginyer electrònic per la UPC, anar amb una beca Erasmus a Noruega va ser una experiència irrepetible. L'Hèctor és el fill gran d'en Josep Lluís i la Isabel, que treballen a Manresa. Té dos germans, l'Albert i el Guillem, i va fer cap a la costa sud-est del país l'agost de 2012 per acabar els estudis d'enginyeria que feia a la Politècnica. Era el primer cop que viatjava a un país nòrdic i li va agradar tant que ara hi treballa, en una empresa elèctrica semipública. Primer va instal·lar-se a la ciutat de Grimstad, on "l'associació d'estudiants em va rebre amb els braços oberts. A més, és molt fàcil comunicar-se en anglès". L'ampli coneixement de la llengua anglesa és una constant a la zona escandinava, no només entre les generacions més joves. I és que el doblatge en pel·lícules i sèries no existeix. L'anglès és una segona llengua consolidada. Malgrat tot, l'Hèctor de seguida es va interessar per l'idioma del país i l'estudia a la Universitat. També hi va fer el projecte de final de carrera sobre energies renovables, que va obtenir un premi sense esperar-s'ho: "Pensava que el guanyaria algun company noruec. Estic molt agraït als companys, a l'empresa, als professors". L'empresa de pràctiques ha acabat contractant l'Hèctor perquè desenvolupi el seu projecte a la ciutat de Porsgrunn, a mig camí entre Grimstad i Oslo, on el que més li agrada és fer-se amb la gent del país, "una societat oberta i benestant".

A la vida diària, l'Hèctor comparteix pis, va a peu a la feina, es desplaça amb autobús o amb bicicleta, "fins i tot a l'hivern, ja que els cotxes són massa cars", i fa força activitats en el temps lliure, col·labora amb la Creu Roja "i un club internacional per a joves anomenat 4H" i aprèn noruec, salsa i swing. Reconeix que la vida a Noruega és cara: "El cinema costa 20 euros! El més car són productes importats ?com les maduixes? i la roba, però amb un sou estàndard no hi ha

problemes per viure". D'uns serveis públics de qualitat, gràcies a uns elevats impostos, en destaca una sanitat caríssima: "Només et paguen les visites al metge si superen un import mínim. El dentista i els cursos públics de noruec són súper cars. Amb el que costa el curs de noruec puc pagar-ne cinc de salsa! I això encara seria pitjor si visqués a Oslo".

El rigor del clima nòrdic l'incomoda: "Al gener i febrer gairebé no he vist el sol", però la natura i l'estiu ho compensen, com també alguns descobriments: "La llengua noruega està farcida de dialectes i tothom parla el seu. Veig semblances culturals, com la nit de Sant Joan, i molts coneixen la situació política de Catalunya; he conegut gent que hi ha viatjat i em pregunten si parlo català o si Catalunya pot tenir un estat propi". També l'ha sorprès el coneixement general del castellà, "però només he trobat una persona que conegui la història del segle XX a Espanya". Com apuntava, el que menys li agrada del país són els hiverns llargs, "l'any passat nevava a l'abril" i les carreteres; la geomorfologia del país fa que siguin difícils de construir i amb molts revolts.

XAVI LÓPEZ CLOSA - Playa del Carmen, Mèxic
El professor català de castellà

"Mèxic és un país en vies de desenvolupament, ple de contrastos. El ritme de vida és més pausat que aquí, però els horaris no són estables i les jornades són llargues, la gent treballa moltes hores". Xavi López Closa viu a l'extraradi de Playa del Carmen, a l'estat de Quintana Roo, al sud-oest del país. Ja hi havia fet una estada amb la seva companya l'any passat i, després d'un parèntesi en què va tornar a Manresa per tractar-se d'un tema mèdic, hi va tornar, aquest cop sense la seva parella. En la primera etapa, iniciada a principis del 2013, tenien l'objectiu de participar en un programa de voluntariat en un centre de recuperació de la fauna. "Quintana Roo és una zona protegida naturalment i combina espais silvestres espectaculars amb ressorts turístics costaners". A diferència de la seva companya, mai no va arribar a treballar de voluntari. "Havia fet contactes del país a Barcelona, a International House ?empresa per la qual també ha acabat treballant a Mèxic?, on vaig fer un curs per fer de professor de castellà. Una setmana després d'aterrar, ja tenia feina de periodista al diari *La Respuesta*". El Xavi va estudiar sociologia i periodisme i, tot just acabar la carrera, havia escrit a *Regió7*, col·laborat amb **El Pou** i treballat a l'àrea de premsa del Centre de Propietat Forestal depenent de Medi Ambient. Va integrar-se a la secció policial durant un mes, però la cosa va durar poc. "Havia de tractar temes de narcotràfic i no m'agradava gens. No és un país especialment insegur, però hi ha bosses de delinqüència força violentes".

Paral·lelament, també va poder posar-se a fer de professor en acadèmies en què s'imparteixen estudis combinats "de llengua, dedicada específicament a la medicina, l'economia i la història condensada del país". Certament ho trobava més plaent que el treball a la premsa. El públic objectiu dels cursos on fa de docent són "estrangers amb poder adquisitiu alt, generalment estudiants i voluntaris o treballadors d'empreses multinacionals, que aprofiten l'estada per aprendre l'idioma o són al país per fer negocis". La demanda en aquest tipus d'acadèmies privades fluctua. El Xavi afirma que "a Mèxic hi ha feina, sobretot si ets europeu i tens un mínim de formació". Un altre tema és legalitzar la situació i aconseguir visats de residència. Els tràmits s'allarguen massa. "És una de les coses que menys m'agraden d'aquesta cultura, et diuen: *?ahorita lo resuelvo'* i les coses s'eternitzen". Tot i així, el mexicà és un poble "molt amable i hospitalari", diu el Xavi, que explica que, per exemple, "no tenen cap problema per aturar-se a la carretera i portar-te on et calgui si et veuen que vas a peu". I és que moure's pel país no es fàcil. "Molta gent va amb bicicleta normal o adaptada per portar-hi càrrega o la família. El parc mòbil és envellit i circulen *colectivos* que et porten a la ciutat. Però els autobusos no arriben a les zones d'interior, entre altres coses perquè, excepte la carretera *federal* paral·lela a la costa, la majoria de vies secundàries no estan asfaltades.
Al sud del país no hi ha xarxa ferroviària".

Com en el cas de les comunicacions, els serveis públics en aquella zona, i en el conjunt del país són molt precaris. "Hi ha dispensaris per atendre els malalts i alguna casa de la Creu Roja que atén urgències, però els hospitals són privats i si no tens diners no pots accedir als centre mèdics". Les lleis en termes de legislació laboral són força laxes i, com relata el Xavi, també és habitual "veure nens al carrer en hores lectives". A les zones rurals hi ha nens sense escolaritzar i molts deixen l'escola per ajudar a l'explotació familiar. També ho fan els maies que viuen a la zona selvàtica; "viuen de la terra, si els deixen i no els pressionen perquè es moguin". Pel que fa a la instrucció de la població, el Xavi explica que "molts joves renuncien a estudis superiors perquè és possible guanyar-se bé la vida en un dels negocis turístics de la costa". El retrat del país, segons els espanyols que fa anys que hi viuen, és el de l'estat espanyol dels anys 60". El sou per viure amb certa comoditat és d'uns 5.000 pesos mensuals. El cost d'un *estudio* d'uns 35 metres quadrats és d'uns 2.000 pesos al mes. Hi ha habitatge d'obra, però, en els suburbis, també és habitual veure cases d'altres materials i amb teulades fetes de fulla de palmera, "que és molt resistent. A les aixetes de casa, l'aigua no és potable i sovint hi ha gent que en ven d'embotellada pel carrer". També se'n pot comprar als *abarrotes,* les botigues particulars o de cadenes estatals on el pa i l'oli d'oliva són productes de luxe. "Mig quilo de *tortitas,* les substitutes del pa, costa uns 40 cèntims d'euro i, en un àpat, pots menjar-te tres *tacos* de porc o de vedella per 70 cèntims". Una cost de la vida ben barat si el comparem amb els sous d'aquí. Malgrat aquesta manca de comoditats *occidentals*, al Xavi li agrada la manera de viure dels mexicans, que "no tenen mai pressa. L'entorn natural i la cultura també m'apassionen".

OLATZ MOMPEÓ - Aberdeen, Escòcia
Genètica de viatgera

Després d'una estada d'estudis a Roma l'any passat, l'Olatz Mompeó ha esdevingut un cul de mal seient. L'experiència a la capital italiana "va ser inoblidable. Una nova cultura, un altre idioma, però completament diferent a la que estic vivint ara". L'any passat estava acabant la carrera i, segons ella, el programa Erasmus "implica un altre ritme de vida i menys obligacions. Residir en una capital, a més, em va donar moltes oportunitats de viatjar i veure la resta del país. Quan tens l'experiència de viure a un altre país, et ve de gust repetir". Acabada la carrera, el grau de Genètica, l'Olatz, que el juny farà 23 anys, es va trobar amb la problemàtica més comuna entre els joves que busquen feina. "Anar a Escòcia mai havia estat una idea que tingués en ment, però, en veure que no podia començar a treballar sense tenir experiència, vaig decidir fer unes practiques a l'estranger. Com que estava interessada en el camp de la epidemiologia i volia millorar l'anglès, Aberdeen era la millor opció. Al cap de ben poc temps, ja era allà".

Fa només tres mesos que és a Aberdeen. "L'arribada va ser molt caòtica. Tot i que els escocesos generalment són molt amables, el seu accent no ajuda gaire". Tota una aventura, relata l'Olatz: "Em vaig perdre, vaig tardar dues hores a fer un recorregut de vint minuts i per poc no m'atropella un cotxe!". La ciutat, ubicada al nord-est d'Escòcia, viu bàsicament de la industria petrolífera del Mar del Nord. "El cost de vida i els lloguers són cars. Jo vaig tenir sort i he trobat una habitació preciosa, amb bons companys de pis i força econòmica". A diferència del seu pas per Itàlia, i com que ara no fa una vida plenament universitària, de moment. s'ha relacionat poc. Això si, les amistats que ha establert són ben fortes. "Els escocesos són educats però freds i costa entrar-hi en contacte. Afortunadament, però, nomes es una qüestió de temps", matisa l'Olatz.

El dia a dia és força rutinari. "Em llevo a les set, tot i que les gavines ?que serien els coloms de Manresa-- em desperten mitja hora abans. Després d'esmorzar, em preparo el *tupper* per dinar, i a les 8 agafo l'autobús gratuït que la Universitat posa a disposició dels estudiants que es mouen per la ciutat". L'hora dels àpats és absolutament britànica. "A les 12.30 dino i a les 5 acabo la jornada". L'Olatz, atleta força destacada del Club Atlètic Manresa anys enrere, conserva els costums del bon esportista. Sortint de la feina va al gimnàs. "Després sopo, vaig a comprar, estudio angles, vaig a fer una pinta o faig un *skype* amb la família o els amics". No ressalta res

significatiu d'Aberdeen i, per ara, comenta que està "gaudint i aprenent molt fent les practiques a la Universitat dia a dia i això em fa sentir molt motivada. Això sí, el que detesto més és no poder fer el cafè d'havent dinat".

Escòcia, a la qual molts catalans tenen centrat el punt de mira pel procés polític que està vivint, és, segons l'Olatz, un país molt respectuós amb els nouvinguts. "Valoren molt que estiguis aprenent la seva llengua, ja que la gran majoria només parlen anglès". A Aberdeen bona part dels habitants viuen en cases adossades o de dues plantes, amb jardins, garatge i gronxadors on els nens del mateix veïnat juguen junts. L'escola és pública i tots els alumnes estan obligats a portar uniforme". Pel que fa als estudis superiors, "tots els escocesos estudien gratuïtament la primera carrera si es cursa al país. Tot i així, hi ha molts estudiants que treballen, ja que hi ha molta feina *part-time* i això els ajuda a pagar el lloguer i anar de viatge. D'altra banda, hi ha moltíssims descomptes per a estudiants: a cafeteries i restaurants, agències de viatges i botigues de roba". L'oferta en el camp cultural, i especialment per als joves, és àmplia. "Hi ha moltes ofertes per anar al teatre i sempre hi ha fires. L'oci nocturn potser es una miqueta més car que a Catalunya, però no s'ha de pagar per entrar als llocs". El cost de la vida no és barat, però, com sempre, cal estudiar la manera d'estalviar i acaparar les millors ofertes. L'Olatz n'ha après ràpid. "Els supermercats, al vespre, agafen tots els productes que caduquen aquell mateix dia i els rebaixen un 75%. Així no han de llençar-los a les escombraries. Fent això, no només es treu un mínim rendiment a uns productes que l'endemà no es poden vendre, sinó que així tampoc es tira menjar. A la zona, a més, el menjar és car, ja que molts productes com la verdura i vegetals són d'importació".

Quan s'és jove i es viu a l'estranger les vivències i, sobretot les anècdotes, es multipliquen. "Fa tres setmanes vam sortir de festa amb una amiga i en tornar a casa vam fer una petita parada en un descampat. Era tard, tots els bars estaven tancats, i no trobàvem cap lavabo. Quan sortíem del descampat, la policia ens estava esperant. Ens van ordenar que entréssim dins el cotxe. Jo ja ens veia pagant una multa i passant la nit a comissaria, però els agents, com que va veure que potser havíem begut una mica massa i no havíem sigut conscients del que havíem fet, van decidir portar-nos a casa. Sincerament, em pensava que ens estaven prenent el pèl, però ens van dir que ho feien pel nostre bé i per la nostra seguretat, ja que la seva feina és estar al servei del ciutadà".